

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І.ПИРОГОВА**

КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Введено в дію

наказ ВНМУ ім. М.І. Пирогова

від «30» листопада 2024 № 135

Ректор _____ Вікторія ПЕТРУШЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ
з навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби»**

Галузь знань: **22 «Охорона здоров'я»**

Складник освіти: **післядипломна освіта, первинна спеціалізація**

Спеціальність: **Інфекційні хвороби**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради

Протокол від 27.12. 2024 № 4

2024 рік

Робоча програма підготовки в інтернатурі лікарів – інтернів зі спеціальності «Інфекційні хвороби» складена на основі Примірної програми підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Інфекційні хвороби», відповідно до наказу МОЗ України від 22 червня 2021 року №1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру». Примірна програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Інфекційні хвороби» затверджена Наказом МОЗ України від 14.07.2022 р. № 1219.

Розробник:

професор ЗВО, д.мед.н., зав. кафедрою інфекційних хвороб Лариса МОРОЗ
доцент ЗВО кафедри інфекційних хвороб Катерина РОМАНЧУК

Робоча програма з навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби» затверджена на засіданні кафедри інфекційних хвороб

Протокол від " 10 " грудня 2024 року № 3

Завідувач кафедри інфекційних хвороб
д.м.н., професор

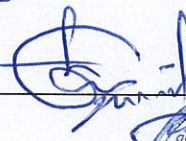
Лариса МОРОЗ

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри неврології Полтавського державного медичного університету, д.мед.н., професор ЗВО Михайло ДЕЛЬВА
2. Завідувачка кафедри дитячих інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, д.мед.н., професорка ЗВО Ірина НЕЗГОДА

Схвалено рішенням методичної ради факультету післядипломної освіти
Протокол від " 19 " грудня 20 24 р. № 2

Голова методичної ради,
доцент ЗВО

Олександр ЯКИМЕНКО

ВСТУП

Програма складена відповідно примірної програми підготовки в інтернатурі за Спеціальністю: Інфекційні хвороби розробленою групою експертів МОЗ з деяких питань проходження інтернатури за спеціальністю «Інфекційні хвороби», склад якої затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 липня 2022 року № 1219.

Інтернатура є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста з певного фаху. Основною метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки лікарів-інтернів у їх професійній готовності до самостійної лікарської роботи. Інтернатура проводиться у формі очно-заочного навчання на кафедрах вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації і закладів післядипломної освіти та стажування в базових установах охорони здоров'я. Підготовка інфекціоністів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі програми інтернатури. Основним завданням інтернатури є підвищення теоретичних знань в галузі інфектології та підвищення рівня практичної та теоретичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом "Інфекційні хвороби". Після закінчення інтернатури лікарю-інтерну присвоюють звання "лікар-інфекціоніст". Положенням про інтернатуру за спеціальністю «Інфекційні хвороби» передбачено підготовку лікарів-інтернів протягом двохрічного періоду інтернатури: 6 місяців навчання на очному циклі і 16 місяців на базі стажування. Ця навчальна програма розроблена на основі Європейських стандартів післядипломної підготовки медичних спеціалістів (UEMS) з інфекційних хвороб.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Спеціальність «Інфекційні хвороби» галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	
Складник системи освіти	Освіта дорослих, післядипломна освіта у сфері охорони здоров'я, спеціалізація (первинна)
Кваліфікація	Професійна кваліфікація Лікар-спеціаліст
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання	Диплом магістера (диплом спеціаліста – для випусків до 2021 року) за спеціальністю Медицина (Лікувальна справа), Педіатрія галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо- науковому) рівні вищої освіти. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 березня 2022 року № 493 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254». Під час роботи на клінічних базах (очних та заочних), лікар-інтерн проходить оцінювання кожної з практичних навичок з відповідним підписом куратора на базі. Перед підсумковою атестацією лікар- інтерн має виконати, а куратор підтвердити підписом належне виконання лікарем-інтерном всіх практичних навичок з переліку.
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від «А» до «D»: А: Має знання, описує В: Виконує, керує, демонструє під наглядом. С: Виконує, керує, демонструє самостійно. D: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.
Обсяг програми	Тривалість підготовки в інтернатурі: 22 місяці (3432 годин) (114,4 кредитів ECTS). Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (936 годин, 31,2 кредити ECTS), тримісяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік). Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (2496 год.)

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРАНУТРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 22 місяці (3432 годин) (171,6 кредитів ECTS).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 6 місяців (936 годин, 31,2 кредити ECTS), три місяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік).

Практична частина: (бази стажування) 16 місяців (2496 год.).

Рік підготовки	місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
II-й	Б	Б	Б	Б	К	К	Б	Б	Б	Б	К	
III-й												

Б – практична частина підготовки на базі стажування;

К – освітня частина підготовки – навчання на кафедрі;

В – відпустка.

III. ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, що передбачає переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 3. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 4. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 5. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 6. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 7. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 8. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти та ін.).</p> <p>ЗК 9. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 010. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 11. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ЗК 12. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ЗК 13. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, заключний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ЗК 14. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної та невідкладної медичної допомоги за міжнародними протоколами.</p> <p>ЗК 15. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.</p>
Професійні компетентності (ПК)	<p>ПК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта та аналізувати клінічні дані.</p> <p>ПК 2. Спроможність призначати план обстеження та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ПК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, заключний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ПК 4. Спроможність проводити диференційну діагностику.</p> <p>ПК 5. Спроможність лікувати пацієнта з інфекційним захворюванням.</p> <p>ПК 6. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами</p>

	<p>незалежно від віку, статі, раси, релігії, орієнтації, соціального та фінансового стану.</p> <p>ПК 7. Знати показання, протипоказання, побічні дії препаратів, які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.</p> <p>ПК 8. Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування інфекційних хвороб та їх ускладнень у дорослих осіб, зокрема в період вагітності та у пацієнтів старших вікових категорій.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 01. Керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність лікарів та закладів охорони здоров'я.</p> <p>ФК 02. Знати організацію системи допомоги населенню, швидкої і невідкладної допомоги.</p> <p>ФК 03. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування інфекційних захворювань та їх ускладнень, у тому числі знати особливості перебігу цих недуг у період вагітності, та у пацієнтів старших вікових категорій.</p> <p>ФК 04. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування зоонозних хвороб.</p> <p>ФК 05. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб з фекально-оральним механізмом передачі.</p> <p>ФК 06. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб з повітряно-крапельним шляхом передачі.</p> <p>ФК 07. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування особливо-небезпечних інфекцій та їх ускладнень.</p> <p>ФК 08. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування ВІЛ-інфекції та її ускладнень.</p> <p>ФК 09. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування ранових інфекцій, а також їх ускладнень.</p> <p>ФК 10. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування трансмісивних інфекцій та їх ускладнень.</p> <p>ФК 11. Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування вірусних гепатитів та їх ускладнень.</p> <p>ФК 12. Вміння надавати невідкладну медичну допомогу та загостреннях хронічних захворювань.</p> <p>ФК 13. Здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.</p> <p>ФК 14. Застосовувати сучасні немедикаментозні методи лікування та реабілітації хворих з інфекційною патологією</p> <p>ФК 15. Знати та аналізувати показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності у хворих з інфекційною патологією та шляхи їх зниження.</p> <p>ФК 16. Знати організацію роботи лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертних комісій.</p> <p>ФК 17. Спроможність брати участь у різних формах науково-практичної комунікації (клінічні та клініко-патологоанатомічні конференції, круглі столи, дискусії) у сфері інфекційних захворювань</p> <p>ФК 18. Планувати роботу лікаря-інфекціоніста та здійснювати аналіз її результатів.</p> <p>ФК 19. Керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>ФК 20. Вести медичну документацію</p> <p>ФК 21. Забезпечення дотримання правил безпеки на робочому місці, збереження документації та носіїв діагностичних зображень.</p>

Програмні результати (ПРН)	<p>ПРН 1. Володіти фаховими знаннями, вміннями, навичками при виконанні практичної діяльності в галузі інфекційних хвороб.</p> <p>ПРН 2. Здатність демонструвати високий ступінь самостійності, відповідальності при веденні хворих з інфекційною патологією.</p> <p>ПРН 3. Вміти визначити і правильно розставити пріоритети проблем, які необхідно вирішити під час роботи з пацієнтами з інфекційною патологією.</p> <p>ПРН 4. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.</p> <p>ПРН 5. Вміти генерувати нові ідеї чи процеси у передових контекстах професійної діяльності.</p> <p>ПРН 6. Пояснювати принципи, специфічність та адекватність методів дослідження, інформативність отриманих результатів.</p> <p>ПРН 7. Впроваджувати результати наукових досліджень у медичну практику.</p> <p>ПРН 8. Доповідати, вести дискусію на клінічних та патолого-анатомічних конференціях на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 9. Демонструвати безперервний саморозвиток та самовдосконалення інтелектуального, професійного та загальнокультурного рівня, самореалізацію.</p> <p>ПРН 10. Організовувати лікувальний процес, оцінювати його ефективність, рекомендувати шляхи вдосконалення.</p> <p>ПРН 11. Мати навички міжособистісних взаємодій у медичному середовищі, організовувати роботу колективу, формуючи чіткі правила комунікації всередині та сприятливий мікроклімат для конструктивної взаємодії учасників.</p> <p>ПРН 12. Ефективно спілкуватися, ділитися інформацією за допомогою електронних медичних карт або інших цифрових технологій.</p> <p>ПРН 13. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, їх родичами, колегами по роботі.</p> <p>ПРН 14. Дотримуватися професійної доброчесності, нести відповідальність за результати лікування, профілактики, реабілітації.</p>
-----------------------------------	---

Рівень оволодіння:

Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від 1 рівня «А» до 3 рівня «С» де:

1-й рівень (А) – має знання алгоритму практичної навички;

2-й рівень (В) – уміння застосувати знання і навички при практичній роботі під керівництвом лікаря - куратора;

3-й рівень (С) – уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Курс	Кількість годин					
	Рік навчання					
		лекції	практичні	семінари	всього год.	кредитів ECTS
ОК 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРИМ В УКРАЇНІ	1	-	4	2	6	0,2
ОК 2. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	1	4	26	12	42	1,4
ОК 3. ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	1	2	6	4	12	0,4
ОК 4. ОСНОВНІ КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ ТА СИНДРОМИ ПРИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБАХ	1	-	24	6	30	1,0
ОК 5. ІНФЕКЦІЇ ТА ІНВАЗІЇ З ПЕРЕВАЖНО ФЕКАЛЬНО-ОРАЛЬНИМ МЕХАНІЗМОМ ЗАРАЖЕННЯ	1	6	94	32	132	4,4
ОК 6. ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ	1	4	44	16	64	2,1
ОК 7. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ З ПОВІТРЯНО-КРАПЛИННИМ МЕХАНІЗМОМ ЗАРАЖЕННЯ	2	6	126	36	168	5,6
ОК 8. ТРАНСМІСИВНІ ІНФЕКЦІЇ	2	4	54	14	72	2,4
ОК 9. ЗООНОЗНІ ІНФЕКЦІЇ	1	4	48	14	66	2,2
ОК 10. РАНОВІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	2	4	28	10	42	1,4
ОК 11. ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНІ ХВОРОБИ, КАРАНТИННІ ІНФЕКЦІЇ	2	4	22	10	36	1,2
ОК 12. НЕЙРОІНФЕКЦІЇ ТА ІНФЕКЦІЇ З ПЕРВАЖНИМ УРАЖЕННЯМ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	2	4	30	8	42	1,4
ОК 13. СЕПСИС	2	-	8	4	12	0,4
ОК 14. ВІЛ-ІНФЕКЦІЯ	2	4	20	6	30	1,0
ОК 15. ПРИОНОВІ ХВОРОБИ	2	-	2	4	6	0,2
ОК 16. МІКОЗИ	2	-	2	4	6	0,2
ОК 17. НЕВІДКЛАДНА ДОПОМОГА ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ В КЛІНІЦІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	2	4	26	12	42	1,4
ОК 18. МЕДИЦИНА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ	1	-	-	60	60	2
ОК 19. ФТИЗІАТРІЯ	1	-	6	-	6	0,2
ОК 20. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ	2	-	6	-	-	0,2
ОК 21. МЕДИЧНЕ ПРАВО	1	-	-	6	6	0,2
ОК 22. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	1	-	-	6	6	0,2
ОК 23. ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА ПІДГОТОВКА	1	-	-	12	12	0,4
ОК 24. ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА	1	-	-	24	24	0,8
Річний та підсумковий контроль знань	1,2	-	2	2	4	0,1
Іспит з оволодіння практичними навичками	2	-	2	-	2	0,1
КРОК 3	1	-	-	2	2	0,1
Проміжний контроль знань	1	-	-	2	2	0,1
ВСЬОГО					936	31,2

V. ЗМІСТ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Курс 1		ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРИМ В УКРАЇНІ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо основ законодавства України про охорону здоров'я, організації інфекційної служби; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знати чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я; основи права в медицині. 2. Знати закони України, накази МОЗ та інші нормативні документи, що регулюють роботу інфекційної служби. 3. Знати особливості організації інфекційної служби і основні напрями в боротьбі з інфекційними хворобами. 4. Знати особливості та принципи організації стаціонарної допомоги інфекційним хворим. 5. Знати особливості та принципи організації амбулаторно-поліклінічної допомоги інфекційним хворим, кабінету інфекційних захворювань. 6. Знати принципи проведення санітарно-просвітницької роботи та гігієнічного виховання населення. 7. Знати основні напрямки боротьби з інфекційними хворобами в сучасних умовах. 8. Знати особливості організації медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій, пов'язаних з особливо небезпечними інфекціями. 9. Знати права, обов'язки і відповідальність лікаря-інфекціоніста. 10. Знати принципи біоетики та доказової медицини в роботі лікаря-інфекціоніста.		1. Уміти керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію медичної допомоги інфекційним хворим. 2. Уміти організувати стаціонарну допомогу інфекційним хворим. 3. Уміти організувати амбулаторно-поліклінічну допомогу інфекційним хворим. 4. Уміти організувати медичну допомогу населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з особливо небезпечних інфекцій. 5. Уміти розробляти план профілактичних і протиепідемічних заходів. 6. Уміти застосувати принципи біоетики та доказової медицини в роботі лікаря-інфекціоніста. 7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології. 8. Уміти вести медичну документацію. 9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Визначати необхідність госпіталізації	C	***
2	Оформляти медичну документацію (історія хвороби, екстрене повідомлення, статистичний талон, речова квитанція тощо)	D	***
3	Організовувати та вести осередок інфекції вдома	C	***

Курс 2	ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
<p align="center">Навчальна мета</p>	<p>набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо інфекційного процесу, загальних питань етіології, епідеміології, класифікації, діагностики, лікування та профілактики інфекційних захворювань, причини виникнення та профілактики внутрішньолікарняних інфекцій, загальних підходів до реабілітації та диспансеризації хворих (реконвалесцентів); оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.</p>
Знання	Уміння
<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати загальну патологію інфекцій, закономірності розвитку інфекційного процесу, механізми імунітету та алергії, вікові особливості перебігу інфекційних хвороб. 2. Знати сучасну еволюцію і зміну структури інфекційних захворювань. 3. Знати епідемічний процес, його особливості, ланки. 4. Знати сучасну міжнародну класифікацію інфекційних хвороб і особливості тих класифікацій інфекцій, що побудовані за іншими принципами (класифікація за Л.В. Громашевським, етіологічна тощо). 5. Знати хвороби, які регулюються Міжнародними медико-санітарними правилами 2005 р. (особливо небезпечні, карантинні, конвенційні хвороби), поняття про біобезпеку та біологічну зброю. 6. Знати загальні принципи і методи діагностики інфекційних хвороб. 7. Знати принципи та загальні підходи до терапії інфекційних хворих на догоспітальному та госпітальному етапах. 8. Знати причини виникнення внутрішньолікарняних інфекцій, поняття про інфекційний контроль, його мету та засоби, причини протимікробної резистентності та шляхи її подолання. 9. Знати загальні підходи до реабілітації та диспансеризації хворих на інфекційні захворювання. 10. Знати принципи профілактики інфекційних хвороб, протиепідемічні заходи, визначення тривалості карантину. 11. Знати показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності. 12. Знати роботу лікарсько-консультативної та медико-соціальної експертної комісії. 13. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо. 14. Знати матеріали сучасної наукової літератури та науково-практичної періодики за фахом, методи її аналізу 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміти встановлювати діагноз згідно з клінічною класифікацією та МКХ-11. 2. Уміти виявляти джерело інфекції, встановлювати механізм зараження, шляхи та фактор передачі. 3. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим з інфекційною патологією, в тому числі швидко і невідкладно. 4. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування інфекційних хвороб, керуючись принципами доказової медицини. 5. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. 6. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування інфекційних хворих. 7. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її

та узагальнення.			
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C	***
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	***
3	Визначати та обґрунтовувати попередній клінічний, супутній діагнози	C	***
4	Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	***
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	***
6	Проводити диференційний діагноз	C	***
7	Визначати необхідність госпіталізації	C	***
8	Визначати заключний діагноз	C	***
9	Призначати лікування інфекційному хворому: дієтотерапія, етіотропне, специфічне, патогенетичне, симптоматичне	C	***
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудоу експертизу	B	20-40
Курс 3		ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо імунопрофілактики інфекційних хвороб; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знати питання організації проведення імунопрофілактики в Україні (статті Конституції України та чинних законів України, основні накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики і туберкулінодіагностики). 2. Знати теоретичні основи імунопрофілактики, її види (активна, пасивна). 3. Знати класифікацію препаратів для імунопрофілактики та вимоги до них. 4. Знати календар профілактичних щеплень в Україні, види вакцинації (за віком, за епідемічними показаннями тощо). 5. Знати протипоказання до проведення вакцинації. 6. Знати побічні реакції вакцинації, заходи їх профілактики. 7. Знати особливості проведення імунопрофілактики в осіб з порушенням стану здоров'я та при особливих станах (зокрема вагітних, ВІЛ-інфікованих осіб тощо).		1. Уміти керуватися чинним законодавством України, наказами МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики. 2. Уміти організувати та проводити вакцинацію населення. 3. Уміти визначати показання та протипоказання до імунопрофілактики. 4. Уміти організовувати та проводити консультації пацієнтів. 5. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу, зокрема швидку і невідкладну. 6. Уміти за необхідності використовувати різні канали інформування, працювати із засобами масової інформації в разі виникнення кризових ситуацій. 7. Уміти застосувати принципи біоетики та доказової медицини. 8. Уміти дотримуватися принципів медичної	

8. Знати поняття рекомендованої вакцинації, вакцинації мандрівників, особливості імунопрофілактики окремих інфекцій, зокрема коронавірусної інфекції, грипу, вірусних гепатитів А та В, дифтерії, правця, сказу, жовтої гарячки тощо.	деонтології. 9. Уміти вести медичну документацію. 10. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.
---	--

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	С	2-4
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження пацієнта	С	2-4
3	Визначати показання та протипоказання до проведення профілактичних щеплень	С	2-4
4	Уведення антитоксичних сироваток і імуноглобулінів	С	0-2
Курс 4		ОСНОВНІ КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ ТА СИНДРОМИ ПРИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБАХ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо семіотики інфекційних хвороб; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками	
Знання		Уміння	
1. Знати патогенез і клінічні прояви інфекційних захворювань. 2. Знати поняття термінів «симптом» і «синдром». 3. Знати основні клінічні синдроми: інтоксикаційний, дегідратаційний, гепатолієнальний, діарейний, респіраторний, менінгеальний, судомний, артралгічний, лімфаденопатії, жовтяничний, екзантеми й енантеми. 4. Знати типи та диференційну діагностику гарячок. 5. Знати види та диференційну діагностику екзантем.		1. Уміти виділяти патогномонічні, опорні та допоміжні симптоми захворювання. 2. Уміти виділяти провідні симптоми захворювання. 3. Уміти об'єднувати виявлені симптоми у синдроми. 4. Уміти проводити диференційну діагностику залежно від виявлених симптомів. 5. Уміти організовувати та проводити консультації хворих. 6. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.	

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	С	***
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	С	***
3	Визначати та обґрунтовувати синдромальний і попередній діагнози	С	***
4	Проводити диференційний діагноз	С	***

5	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	С	***
Курс 5		ІНФЕКЦІЇ ТА ІНВАЗІЇ З ПЕРЕВАЖНО ФЕКАЛЬНО-ОРАЛЬНИМ МЕХАНІЗМОМ ЗАРАЖЕННЯ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при інфекційних хворобах із переважно фекально-оральним механізмом зараження; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
<p>1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез інфекційних хвороб із переважно фекально-оральним механізмом зараження (черевний тиф і паратифи А, В, С, сальмонельоз, харчові токсикоінфекції, шигельоз, вірусні діареї, ботулізм, кишковий ерсиніоз, псевдотуберкульоз, ешерихіози, кампілобактеріоз, протозойні інвазії кишечника (лямбліоз, криптоспоридіоз, балантидіаз, амєбіаз), гельмінтози (клас нематодози: ентеробіоз, аскаридоз, трихінельоз, трихоцефальоз, стронгілоїдоз, анкілостомідози; клас цестодози: тениаринхоз, теніоз, гіменолепідоз, дифілоботріоз, ехінококоз, альвеококоз, цистицеркоз; клас трематодози: опісторхоз, фасціольоз, клонорхоз, парагонізмоз).</p> <p>2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення.</p> <p>3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики інфекційних хвороб із переважно фекально-оральним механізмом зараження та їх ускладнень, диференційну діагностику.</p> <p>4. Знати тактику лікування та правила виписки.</p> <p>5. Знати лікування невідкладних станів при інфекційних хворобах із переважно фекально-оральним механізмом зараження, етіотропну, специфічну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.</p> <p>6. Знати заходи профілактики інфекційних хвороб із переважно фекально-оральним механізмом зараження, організацію протиепідемічних заходів, визначення тривалості карантину.</p> <p>7. Знати поняття «діарея мандрівників». Етіологія, епідеміологія, особливості надання медичної допомоги.</p> <p>8. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.</p> <p>9. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.</p>		<p>1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну.</p> <p>2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.</p> <p>3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.</p> <p>4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.</p> <p>5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.</p> <p>6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.</p> <p>7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.</p> <p>8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.</p> <p>10. Уміти оформлювати медичну документацію.</p> <p>11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.</p> <p>12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.</p>	

10. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології.			
11. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.			
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C	25-40
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	25-40
3	Визначати та обґрунтовувати попередній клінічний, супутній діагнози	C	25-40
4	Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	25-40
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	25-40
6	Проводити диференційний діагноз	C	25-40
7	Визначати необхідність госпіталізації	C	25-40
8	Визначати заключний діагноз	C	25-40
9	Призначати лікування хворому з інфекційною хворобою з переважно фекально-оральним механізмом зараження: дієтотерапія, етіотропне, специфічне, патогенетичне, симптоматичне	C	25-40
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудоу експертизу	B	2-4
11	Оформляти медичну документацію (карта стаціонарного хворого, екстрене повідомлення, виписка з історії хвороби тощо)	D	25-40
12	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі, випорожнень (копрограма)	C	25-40
13	Оцінювати результати біохімічних досліджень	C	2-5
14	Оцінювати результати бактеріологічного дослідження випорожнень, блювотних мас, крові, сечі, жовчі	C	2-10
15	Оцінювати результати серологічних досліджень	C	5-10
16	Оцінювати результати паразитоскопічного дослідження випорожнень, жовчі (протозоози, гельмінтози), зокрема овогельмінтоскопії	B	2-4
17	Оцінювати результати ультразвукового дослідження	B	2-6
18	Оцінювати результати електрокардіографічного дослідження	B	2-6
19	Оцінювати результати променевих методів дослідження	C	5-10
20	Внутрішньовенне введення лікарських засобів	D	5-10
21	Узяття матеріалу (випорожнення, сеча, жовч, кров) для бактеріологічного дослідження	D	2-10
22	Узяття крові для серологічного дослідження	D	5-10

23	Промивання шлунка та кишечника	С	5-10
24	Дуоденальне та шлункове зондування	С	2-4
25	Проведення внутрішньошкірної алергічної проби	С	5-10
26	Проведення ректороманоскопії	С	2-5
27	Катетеризація сечового міхура	С	2-5
28	Уведення антитоксичних сироваток і імуноглобулінів	С	1-2
29	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при дегідратаційному шоці	С	2-4
30	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при септичному шоці	С	2-4
31	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при анафілактичному шоці	С	0-1
32	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при кишковій кровотечі	С	0-1
Курс 6		ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики вірусних гепатитів; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знати організацію медичної допомоги хворим на гострі та хронічні вірусні гепатити, в тому числі швидко й невідкладної. 2. Знати анатомо-фізіологічні особливості печінки і жовчних шляхів. 3. Знати етіологію вірусних гепатитів А, В, С, D, E, G. 4. Знати епідеміологію та патогенез вірусних гепатитів залежно від етіології. 5. Знати класифікацію вірусних гепатитів. 6. Знати клінічні особливості перебігу гострих та хронічних вірусних гепатитів. 7. Знати клінічні особливості перебігу гострих та хронічних вірусних мікст-гепатитів. 8. Знати диференційну діагностику вірусних гепатитів. 9. Знати диференційну діагностику жовтяниць. 10. Знати наслідки вірусних гепатитів. 11. Знати принципи лікування гострих та хронічних вірусних гепатитів. 12. Знати особливості ведення вагітної з жовтяницею. 13. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики вірусних гепатитів. 14. Знати лікування та правила виписки зі стаціонару. 15. Знати лікування невідкладних станів при вірусних гепатитах, етіотропну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії. 16. Знати заходи профілактики вірусних гепатитів, зокрема імунопрофілактики, організацію протиепідемічних заходів.		1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну. 2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини. 3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. 4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих. 5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою. 6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих. 7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології. 8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу. 9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів. 10. Уміти оформлювати медичну документацію. 11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення	

17. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.
18. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології.
19. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C	25-40
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	25-40
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, клінічний, супутній діагнози	C	25-40
4	Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	25-40
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	25-40
6	Проводити диференційний діагноз	C	25-40
7	Визначати необхідність госпіталізації	C	25-40
8	Визначати заключний діагноз	C	25-40
9	Призначати лікування хворому на вірусний гепатит: дієтотерапія, етіотропне, патогенетичне, симптоматичне	C	25-40
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудова експертизу	B	2-4
11	Оформляти медичну документацію (екстрене повідомлення, карту стаціонарного хворого, виписки з історії хвороби тощо)	D	25-40
12	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі	C	25-40
13	Оцінювати результати біохімічних досліджень	C	25-50
14	Внутрішньовенне введення лікарських засобів	D	5-10
15	Узяття крові для серологічного дослідження	D	5-10
16	Оцінювати результати серологічних досліджень, зокрема імуноферментного аналізу, полімеразної ланцюгової реакції, зокрема в режимі реального часу	C	25-40
17	Оцінювати результати ультразвукового дослідження, зокрема еластографії печінки	B	25-40
18	Оцінювати результати електрокардіографічного дослідження	B	2-6
19	Оцінювати результати методів експрес-діагностики	D	5-10
20	Оцінювати результати променевих методів дослідження	B	5-10
21	Застосовувати клінічні калькулятори он-лайн, зокрема для діагностики цирозу печінки (за індексом	D	5-10

	APRI та ін.), розрахунку швидкості клубочкової фільтрації, або кліренсу креатиніну, (за формулою Cockcroft-Gault) тощо		
22	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності	C	2-4
23	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при печінковій комі	B	0-1
24	Здійснювати диспансерний нагляд за реконвалесцентами	C	5-10
25	Надавати рекомендації під час виписки щодо режиму та дієти	C	25-40
Курс 7		ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ З ПОВІТРЯНО-КРАПЛИННИМ МЕХАНІЗМОМ ЗАРАЖЕННЯ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при інфекційних хворобах із повітряно-краплинним механізмом зараження; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
<p>1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез інфекційних хвороб із повітряно-краплинним механізмом зараження (грип, гострі респіраторні вірусні інфекції (парагрип, аденовірусна інфекція, риновірусна інфекція, реовірусна інфекція, респіраторно-синцитіальна інфекція, коронавірусна інфекція (тяжкий гострий респіраторний синдром (SARS), MERS, COVID-19), бокавірусна інфекція, метапневмовірусна інфекція), атипові пневмонії (респіраторний мікоплазмоз, респіраторний хламідіоз, орнітоз, легіонельоз, пневмоцистоз), герпесвірусні інфекції (захворювання, спричинені вірусами простого герпесу (HSV-1/2), вітряна віспа та оперізувальний герпес (VZV), захворювання, спричинені вірусом Епштейна-Барр (EBV-інфекція), цитомегаловірусна інфекція (CMV), раптова екзантема (HHV-6), синдром хронічної втоми (HHV-7), саркома Капоши (HHV-8)), «дитячі» інфекційні хвороби у дорослих (кір, краснуха, епідемічний паротит, кашлюк, паракашлюк, парвовірусна інфекція), бактерійні крапельні інфекції (тонзиліт, дифтерія, скарлатина).</p> <p>2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення та наслідки, зокрема фетальний синдром краснухи.</p> <p>3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики інфекційних хвороб із повітряно-краплинним механізмом зараження та їх ускладнень, диференційну діагностику.</p>		<p>1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну.</p> <p>2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.</p> <p>3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.</p> <p>4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.</p> <p>5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.</p> <p>6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.</p> <p>7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.</p> <p>8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.</p> <p>10. Уміти оформлювати медичну документацію.</p> <p>11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.</p>	

4. Знати тактику лікування та правила виписки.
5. Знати лікування невідкладних станів при інфекційних хворобах із повітряно-краплинним механізмом зараження, етіотропну, специфічну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.
6. Знати заходи профілактики (імунопрофілактики) інфекційних хвороб із повітряно-краплинним механізмом зараження, організацію протиепідемічних заходів, визначення тривалості карантину.
7. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.
8. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.
9. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології.
10. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C	40-65
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	40-65
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, клінічний, супутній діагнози	C	40-65
4	Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	40-65
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	40-65
6	Проводити диференційний діагноз	C	40-65
7	Визначати необхідність госпіталізації	C	40-65
8	Визначати заключний діагноз	C	40-65
9	Призначати лікування хворому: дієтотерапія, етіотропне, специфічне, патогенетичне, симптоматичне	C	40-65
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудоу експертизу	B	6-12
11	Оформляти медичну документацію (карта стаціонарного хворого, екстрене повідомлення, виписка з історії хвороби тощо)	D	40-65
12	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі, ліквору, мокротиння	C	40-65
13	Оцінювати результати біохімічних досліджень	C	7-12
14	Оцінювати результати бактеріологічного дослідження мокротиння, крові, сечі, ліквору, слизу з ротоглотки,	C	5-10

	зокрема мазок на збудника дифтерії		
15	Оцінювати результати серологічних досліджень	C	8-15
16	Оцінювати результати методів експрес-діагностики, імуноферментного аналізу, полімеразної ланцюгової реакції, зокрема в режимі реального часу	C	15-25
17	Оцінювати результати ультразвукового дослідження	B	10-15
18	Оцінювати результати електрокардіографічного дослідження	B	5-10
19	Оцінювати результати променевих методів дослідження	C	20-40
20	Внутрішньовенне введення лікарських засобів	D	5-10
21	Узяття матеріалу (кров, змиви-відбитки слизової оболонки носоглотки) для бактеріологічного та вірусологічного досліджень	D	5-10
22	Застосовувати швидкі тести для діагностики грипу, коронавірусної хвороби, зокрема швидкий тест на визначення антигену SARS-CoV-2	D	5-10
23	Узяття матеріалу зі слизової оболонки мигдаликів і носа для бактеріоскопічного та бактеріологічного дослідження на дифтерію	D	5-10
24	Узяття крові для серологічного дослідження	D	5-10
25	Проведення внутрішньошкірної алергічної проби	C	5-10
26	Проведення спинномозкової пункції	C	2-5
27	Катетеризація сечового міхура	C	2-5
28	Уведення антитоксичних сироваток і імуноглобулінів	C	1-2
29	Проведення плевральної пункції	B	0-1
30	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при септичному шоці	C	2-4
31	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при набряку легень	C	2-4
32	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при набряку гортані	C	2-4
33	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострій дихальній недостатності	C	2-4
34	Надавати невідкладну допомогу при гіпертермії	C	5-10
35	Проведення штучного дихання методом «рот у рот»	C	0-1
36	Проведення конікотомії	B	0-1
37	Проведення огляду ЛОР-органів	C	25-50
38	Наглядати за осередком інфекції вдома	C	4-6
39	Визначати показання та протипоказання до проведення профілактичних щеплень	C	7-12
Курс 8		ТРАНСМІСИВНІ ІНФЕКЦІЇ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при трансмісивних інфекціях; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	

1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез трансмісивних інфекцій і інвазій: рикетсіози (епідемічний висипний тиф та хвороба Бріла, ендемічний (щурячий, блошиний) висипний тиф, кліщовий пароксизмальний рикетсіоз, Ку-гарячка, марсельська гарячка, північно-азіатський кліщовий рикетсіоз, везикульозний рикетсіоз, гарячка цуцугамуші), бартонельози (хвороба Карріона, Волинська гарячка, хвороба котятчих подряпин), ерліхіози (гранулоцитарний анаплазмоз людини, моноцитарний ерліхіоз людини), трипаносомози (африканський трипаносомоз, американський трипаносомоз), системний кліщовий бореліоз, малярія, лейшманіози (вісцеральний лейшманіоз, шкірний лейшманіоз), бабезіоз, дифіляріоз, філяріози (вухереріоз, лоаоз, онхоцеркоз, мансонельоз).
2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення.
3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики трансмісивних інфекцій та їх ускладнень, диференційну діагностику.
4. Знати тактику лікування та правила виписки.
5. Знати лікування невідкладних станів при трансмісивних інфекціях, етіотропну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.
6. Знати заходи профілактики трансмісивних інфекцій, організацію протиепідемічних заходів, визначення тривалості карантину.
7. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.
8. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.
9. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології.
10. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладно.
2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.
3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.
4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.
5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.
6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.
7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.
8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.
9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.
10. Уміти оформлювати медичну документацію.
11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.
12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта	C	2-8
2	Проводити диференційний діагноз	C	2-8
3	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі	C	2-8
4	Оцінювати результати біохімічних досліджень	C	2-8
5	Оцінювати результати паразитоскопічного дослідження (товста крапля крові, мазок крові)	C	2-8
6	Оцінювати результати серологічних досліджень	C	2-8
7	Узяття крові для серологічного дослідження	D	2-4
8	Приготування товстої краплі крові, мазка крові, дослідження їх на збудника малярії	C	2-8

9	Визначення групи крові за системою АВО, резус-фактора	С	1-4
10	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при малярійній комі	В	0-2
11	Діагностувати та надавати невідкладну допомогу при гострому внутрішньосудинному гемолізі	В	0-2
Курс 9		ЗООНОЗНІ ІНФЕКЦІЇ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при зоонозних інфекціях; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
<p>1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез зоонозних інфекцій (бруцельоз, геморагічні гарячки (геморагічна гарячка Крим-Конго, гарячка денге, Омська геморагічна гарячка, хантавірусна інфекція: геморагічна гарячка з нирковим синдромом, геморагічна гарячка долини Ріфт-Валлі, ханта вірусний кардіопульмональний синдром, москітна гарячка), сап, туляремія, сибірка, токсоплазмоз, коксидіоз, меліоїдоз, ящур, лептоспіроз).</p> <p>2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення.</p> <p>3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики зоонозних інфекцій та їх ускладнень, диференційну діагностику.</p> <p>4. Знати особливості діагностично-лікувального підходу до токсоплазмозу як до інвазії, що належить до TORCH-комплексу.</p> <p>5. Знати тактику лікування та правила виписки.</p> <p>6. Знати лікування невідкладних станів при зоонозних інфекціях, етіотропну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.</p> <p>7. Знати заходи профілактики зоонозних інфекцій, організацію протиепідемічних заходів, визначення тривалості карантину.</p> <p>8. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.</p> <p>9. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.</p> <p>10. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології.</p> <p>11. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.</p>		<p>1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну.</p> <p>2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.</p> <p>3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.</p> <p>4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.</p> <p>5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.</p> <p>6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.</p> <p>7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.</p> <p>8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.</p> <p>10. Уміти оформлювати медичну документацію.</p> <p>11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.</p> <p>12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.</p>	
Практичні навички/компетентності			

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C	5-10
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	5-10
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, супутній діагноз	C	5-10
4	Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	5-10
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	5-10
6	Проводити диференційний діагноз	C	5-10
7	Визначати необхідність госпіталізації	C	5-10
8	Визначати заключний діагноз	C	5-10
9	Призначати лікування: дієтотерапія, етіотропне, специфічне, патогенетичне, симптоматичне	C	5-10
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудоу експертизу	B	2-4
11	Оформляти медичну документацію (карта стаціонарного хворого, екстрене повідомлення, виписка з історії хвороби тощо)	D	5-10
12	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі	C	5-10
13	Оцінювати результати біохімічних досліджень (сечовина, креатинін, коагулограма, білірубін, трансамінази тощо)	C	5-10
14	Оцінювати результати методів експрес-діагностики, імунофлуоресцентного та імуноферментного методів (з визначенням авідності антитіл), полімеразної ланцюгової реакції в режимі реального часу	C	5-10
15	Оцінювати результати серологічних досліджень	C	5-10
16	Оцінювати результати ультразвукового дослідження	B	2-6
17	Оцінювати результати електрокардіографічного дослідження	B	2-6
18	Оцінювати результати променевих методів дослідження	B	2-6
19	Застосовувати клінічні калькулятори он-лайн для розрахунку швидкості клуб очкової фільтрації, або кліренсу креатиніну (за формулою Cockcroft-Gault)	D	5-10
20	Внутрішньовенне введення лікарських засобів	D	5-10
21	Узяття матеріалу (випорожнення, сеча, кров тощо) для вірусологічного дослідження	D	2-6
22	Узяття крові для серологічного дослідження	D	5-10
23	Проведення спинномозкової пункції	C	0-2
24	Проведення внутрішньошкірної алергічної проби	C	2-4
25	Діагностувати та надавати допомогу при інфекційно-токсичному (септичному) шоці	C	2-5
26	Катетеризація сечового міхура	C	2-5

27	Діагностувати та надавати допомогу при гострій нирковій недостатності	С	1-2
28	Діагностувати та надавати допомогу при геморагічному синдромі (ДВЗ-синдром)	С	1-2
29	Діагностувати та надавати допомогу при уремичній комі	В	0-2
Курс 10		РАНОВІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при ранових інфекційних хворобах; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез ранових інфекційних хвороб (правець, сказ, бешиха, еризипелоїд, лепра, паравакцина). 2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення. 3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики ранових інфекційних хвороб та їх ускладнень, диференційну діагностику. 4. Знати тактику лікування та правила виписки. 5. Знати лікування невідкладних станів при ранових інфекціях, етіотропну, специфічну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії. 6. Знати заходи профілактики ранових інфекцій, організацію протиепідемічних заходів. 7. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності. 8. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо. 9. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології. 10. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.		1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну. 2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини. 3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. 4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих. 5. Уміти працювати в тісному контакті з санітарно-епідеміологічною службою та лікарями інших спеціальностей. 6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих. 7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології. 8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу. 9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів. 10. Уміти оформлювати медичну документацію. 11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення. 12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та	С	2-8

	алергологічний анамнез), аналізувати клінічні дані		
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	С	2-8
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, супутній діагноз	С	2-8
4	Призначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	С	2-8
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	С	2-8
6	Проводити диференційний діагноз	С	2-8
7	Визначати необхідність госпіталізації	С	2-8
8	Визначати заключний діагноз	С	2-8
9	Призначати лікування: дієтотерапія, етіотропне, специфічне, патогенетичне, симптоматичне	С	2-8
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудоу експертизу	В	2-4
11	Оформляти медичну документацію (екстрене повідомлення, карта стаціонарного хворого, виписка з історії хвороби тощо)	Д	2-8
12	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі	С	2-8
13	Оцінювати результати біохімічних досліджень (сечовина, креатинін, коагулограма, білірубін, трансамінази тощо)	С	2-8
14	Оцінювати результати методів експрес-діагностики, імунофлуоресцентного та імуноферментного аналізу	С	0-4
15	Увадити ангитоксичну сироватку та імуноглобулін	С	0-4
16	Діагностувати та надавати допомогу при судомному синдромі	С	0-2
17	Діагностувати та надавати допомогу при гіпертермічному синдромі	С	2-4
18	Проводити закритий масаж серця	С	0-1
Курс 11		ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНІ ХВОРОБИ, КАРАНТИННІ ІНФЕКЦІЇ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при особливо небезпечних, карантинних інфекційних хворобах; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	

1. Знати хвороби, які регулюються Міжнародними медико-санітарними правилами 2005 р. (особливо небезпечні, карантинні, конвенційні хвороби), поняття про біобезпеку та біологічну зброю.
2. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез карантинних інфекційних хвороб (холера, чума, особливо небезпечні геморагічні гарячки: Ебола, Ласса, Марбург, жовта, натуральна та зоонозна мавпяча віспа).
3. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення.
4. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики карантинних інфекцій та їх ускладнень, диференційну діагностику.
5. Знати тактику лікування та правила виписки.
6. Знати лікування невідкладних станів при карантинних інфекціях, етіотропну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.
7. Знати заходи профілактики карантинних інфекцій, організацію протиепідемічних заходів, визначення тривалості карантину.
8. Знати правила реабілітації й диспансеризації, методи визначення непрацездатності.
9. Знати особливості організації медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій, пов'язаних з особливо небезпечними інфекціями.
10. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.
11. Знати права, обов'язки і відповідальність лікаря-інфекціоніста.
12. Знати правила оформлення медичної документації, передові інформаційні та мережеві технології.
13. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладно.
2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.
3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.
4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.
5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.
6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.
7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.
8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.
9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.
10. Уміти оформлювати медичну документацію.
11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.
12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.
13. Уміти організувати медичну допомогу населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з особливо небезпечних інфекцій.
14. Уміти розробляти план профілактичних і протиепідемічних заходів.

Практичні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Одягати протичумний костюм	D	5-10
2	Проводити екстрену профілактику, зокрема холери	D	0-2
3	Відбирати проби для дослідження на холеру	D	2-4
4	Діагностувати та надавати допомогу при дегідратаційному шоці	C	1-2
Курс 12		НЕЙРОІНФЕКЦІЇ ТА ІНФЕКЦІЇ З ПЕРВАЖНИМ УРАЖЕННЯМ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної	

		діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при нейроінфекціях та інфекціях із переважним ураженням нервової системи; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
<p>1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез нейроінфекцій та інфекцій із переважним ураженням нервової системи (менінгококова інфекція, пневмококова інфекція, гарячка Західного Нілу, арбовірусні енцефаліти (кліщовий енцефаліт, японський енцефаліт), поліомієліт, ентеровірусні захворювання Коксаки та ЕСНО).</p> <p>2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення.</p> <p>3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики нейроінфекцій та їх ускладнень, диференційну діагностику.</p> <p>4. Знати тактику лікування та правила виписки.</p> <p>5. Знати лікування невідкладних станів при нейроінфекціях, етіотропну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.</p> <p>6. Знати заходи профілактики нейроінфекцій, організацію протиепідемічних заходів, визначення тривалості карантину.</p> <p>7. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.</p> <p>8. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.</p> <p>9. Знати правила оформлення медичної документації, переваги інформаційні та мережеві технології.</p> <p>10. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.</p>		<p>1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладно.</p> <p>2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.</p> <p>3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.</p> <p>4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.</p> <p>5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.</p> <p>6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.</p> <p>7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.</p> <p>8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.</p> <p>10. Уміти оформлювати медичну документацію.</p> <p>11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.</p> <p>12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.</p>	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та анамнез, аналізувати клінічні дані)	C	10-20
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	10-20
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, супутній діагнози	C	10-20
4	Визначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	10-20
5	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	10-20

6	Проводити диференційний діагноз	C	10-20
7	Визначати необхідність госпіталізації	C	10-20
8	Визначати заключний діагноз	C	10-20
9	Призначати лікування: дієтотерапія, етіотропне, патогенетичне, симптоматичне	C	10-20
10	Визначати тимчасову, стійку, часткову втрату праездатності, направляти на лікувально-трудоу експертизу	B	4-6
11	Сформувати медичну документацію (карта стаціонарного хворого, екстрене повідомлення, листівка з історії хвороби тощо)	D	10-20
12	Оцінювати результати клінічного аналізу крові, сечі, мокроту	C	10-20
13	Оцінювати результати біохімічних досліджень (глюкоза, креатинін, коагулограма тощо)	C	4-8
14	Оцінювати результати бактеріологічного та мікологічного дослідження крові, сечі, ліквору, мокротиння, слизу з носоглотки	C	4-10
15	Оцінювати результати імуноферментного аналізу, позитивної ланцюгової реакції, зокрема в режимі реального часу	C	4-10
16	Проведення спинномозкової пункції	C	2-4
17	Діагностувати та надавати допомогу при інфекційно-токсичному (септичному) шоці	C	1-2
18	Діагностувати та надавати допомогу при гострій респіраторній недостатності	C	1-2
19	Діагностувати та надавати допомогу при ДВЗ-синдромі	C	1-2
20	Діагностувати та надавати допомогу при мозковій крові	B	2-4
21	Діагностувати та надавати допомогу при набряку-підняття головного мозку	C	2-4
Курс 13		СЕПСИС	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при сепсисі; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знання сучасні уявлення про етіопатогенез сепсису. Найважливіші збудники сепсису в сучасних умовах. Проблеми протимікробної резистентності та полірезистентності. Синдром системної запальної відповіді та його імунологічні маркери. Значення цитокінів та інших медіаторів запалення в патогенезі сепсису. 2. Знання класифікацію сепсису, клініко-патогенетичні форми хвороби. 3. Знання клінічні прояви сепсису: ураження органів та		1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну. 2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини. 3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. 4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування	

системні основні симптоми захворювання.		хворих.	
4. Знати клінічні прояви синдрому поліорганної недостатності.		5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.	
5. Знати сучасні критерії діагностики сепсису.		6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.	
6. Знати принципи та напрями лікування сепсису. Протимікробна терапія. Патогенетична терапія.		7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.	
7. Знати реабілітацію й диспансеризацію, показання і протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.		8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.	
8. Знати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями CDC, ESCMID тощо.		9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.	
9. Знати правила оформлення медичної документації, переваги інформаційні та мережеві технології.		10. Уміти оформлювати медичну документацію.	
10. Знати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.		11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.	
		12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Визначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	2-6
2	Інтерпретувати результати лабораторних і інструментальних досліджень	C	2-6
3	Оцінювати результати бактеріологічного дослідження мокротиння, сечі, ліквору, мокротиння, слизу з носоглотки	C	2-6
Курс 14		ВІЛ-ІНФЕКЦІЯ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при ВІЛ-інфекції; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знати етіологію ВІЛ-інфекції.		1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну.	
2. Знати епідеміологію ВІЛ-інфекції.		2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.	
3. Знати нормативно-правові документи, що регулюють попередження та поширення ВІЛ-інфекції.		3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.	
4. Знати патогенез ВІЛ-інфекції. Імунологічні порушення при ВІЛ-інфекції.		4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.	
5. Знати ВІЛ-асоційовані та СНІД-індикаторні хвороби (інфекції та інвазії), їх патогенез.		5. Уміти працювати в тісному контакті з	
6. Знати класифікацію ВІЛ-інфекції, стадії і клінічні ознаки.			
7. Знати методи діагностики ВІЛ-інфекції/СНІДУ.			
8. Знати лікування ВІЛ-інфекції/СНІДУ.			
9. Знати заходи профілактики ВІЛ-інфекції. Поняття про			

до-контактну профілактику.		лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.	
10. Застосовувати диференційну діагностику з вторинними імунodefіцитами.		6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.	
11. Застосовувати особливості реабілітації та диспансеризації, методи визначення непрацездатності.		7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.	
12. Застосовувати правила оформлення медичної документації, передачі інформаційні та мережеві технології.		8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.	
13. Застосовувати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.		9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.	
		10. Уміти оформлювати медичну документацію.	
		11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.	
		12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	проводити передтестове консультування	D	10-20
2	отримувати інформовану згоду пацієнта	D	10-20
3	проводити післятестове консультування	D	5-10
4	застосовувати для діагностики ВІЛ-інфекції швидкі тести	D	10-20
5	інтерпретувати результати методів експрес-діагностики, імуноферментного аналізу, полімеразної ланцюгової реакції в реальному часі тощо	C	5-10
6	визначати тимчасову, стійку, часткову втрату працездатності, направляти на лікувально-трудоу реабілітацію	B	2-4
Курс 15		ПРІОНОВІ ХВОРОБИ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при пріонових хворобах; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
1. Знати біологічні особливості, епідеміологію, патогенез пріонових хвороб (хвороба Кройцфельда-Якоба, куру, синдром Герстмана-Штройслера-Шейнкера, фатальне сімейне безсоння, скрепі, губчаста енцефалопатія великої рогатої худоби).		1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладно.	
2. Знати класифікацію, типові клінічні прояви пріонових хвороб.		2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.	
3. Знати сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики пріонових хвороб, диференційну діагностику.		3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.	
		4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування	

4. Застосовувати заходи профілактики пріонних хвороб.		хворих.	
5. Застосовувати правила оформлення медичної документації, переваги інформаційні та мережеві технології.		5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.	
6. Застосовувати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.		6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.	
		7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.	
		8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.	
		9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.	
		10. Уміти оформлювати медичну документацію.	
		11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.	
		12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.	
Практичні навички/компетентності			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та анамнез), аналізувати клінічні дані	C	***
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	***
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, супутній діагноз	C	***
4	Визначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	***
Курс 16		МІКОЗИ	
Навчальна мета		набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, принципів лікування, профілактики та диспансеризації при мікозах; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.	
Знання		Уміння	
1. Знання біологічні особливості, епідеміологію, патогенез мікозів (кандидоз, аспергильоз, криптококоз, гістоплазмоз).		1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладно.	
2. Знання класифікацію, типові клінічні прояви, клінічні прояви залежно від форми та ступеня тяжкості хвороби, критерії тяжкості хвороби, можливі ускладнення.		2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування, керуючись принципами доказової медицини.	
3. Знання сучасні методи медичного дослідження, загальні і спеціальні методи діагностики мікозів та їх ускладнень, диференційну діагностику.		3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.	
4. Знання тактику лікування та правила виписки.		4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування	
5. Знання лікування невідкладних станів при мікозах,			

<p>етіологію, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтотерапії.</p> <p>6. Застосовувати заходи профілактики мікозів, організацію проти епідемічних заходів.</p> <p>7. Застосовувати реабілітацію й диспансеризацію, показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування, методи визначення непрацездатності.</p> <p>8. Застосовувати сучасні світові тенденції згідно з рекомендаціями СООС, SCMIID тощо.</p> <p>9. Застосовувати правила оформлення медичної документації; передові інформаційні та мережеві технології.</p> <p>10. Застосовувати сучасну наукову літературу та науково-практичний періодичу за фахом, методи її аналізу та узагальнення.</p>	<p>хворих.</p> <p>5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.</p> <p>6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.</p> <p>7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.</p> <p>8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.</p> <p>9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.</p> <p>10. Уміти оформлювати медичну документацію.</p> <p>11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.</p> <p>12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень</p>
--	---

Інші навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Збирати медичну інформацію про пацієнта (скарги, анамнез хвороби і життя, епідеміологічний та етіологічний анамнез), аналізувати клінічні дані	C	2-6
2	Проводити об'єктивне клінічне обстеження хворого	C	2-6
3	Визначати та обґрунтовувати попередній, супутній діагноз	C	2-6
4	Визначати необхідний план лабораторного та інструментального обстеження	C	2-6
5	Визначати лікування: етіотропне, патогенетичне, симптоматичне	C	2-6

Курс 17

НЕВІДКЛАДНА ДОПОМОГА ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ В КЛІНІЦІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Навчальна мета

набути/вдосконалити/демонструвати знання щодо діагностики, лікування та профілактики невідкладних станів, які можуть виникати в хворого з інфекційною патологією; оволодіти відповідними компетентностями, вміннями та практичними навичками.

Знання

Уміння

<p>1. Назвати основні види невідкладних станів (етіопатогенез, клінічні прояви, принципи діагностики та терапії, профілактика ускладнень): шок (інфекційно-токсичний (септичний), дегідратаційний (гостре зневоднення), анафілактичний), гостра печінкова енцефалопатія, гостра дихальна недостатність, набряк легень, порушення трахеобронхіальної прохідності, гострий респіраторний</p>	<p>1. Уміти надавати спеціалізовану медичну допомогу хворим, зокрема швидко і невідкладну, керуючись принципами доказової медицини.</p> <p>2. Уміти застосовувати сучасні методи дослідження, специфічної діагностики, лікування.</p>
--	---

дистрофічний синдром у дорослих, гостра серцева недостатність, набряк і набухання головного мозку, церебральна гіпертензія, гостра ниркова недостатність, гостра надниркова недостатність, геморагічний синдром (Дікастер синдром), коматозні стани.

2. Знати організацію медичної допомоги інфекційним хворим, в тому числі швидкої й невідкладної.

3. Знати принципи лікування невідкладних станів при інфекційних захворюваннях, етіотропну, специфічну, патогенетичну терапію, основи фармакотерапії, дієтичної.

4. Знати правила організації та проведення невідкладної допомоги та інтенсивної терапії.

5. Знати організацію відділень (палат) інтенсивної терапії в інфекційних стаціонарах для лікування хворих з невідкладними станами.

6. Знати підходи до вибору засобів і методів інтенсивної терапії.

7. Знати класифікацію коматозних станів (за етіологією, за стадіями розвитку, за глибиною та ступенем тяжкості, за шкалою ком Глазго). Свідомість та оцінка свідомості порушення.

8. Знати диференційну діагностику окремих коматозних станів.

9. Знати права, обов'язки і відповідальність лікаря-інфекціоніста.

3. Уміти здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.

4. Уміти проводити протиепідемічні та профілактичні заходи під час лікування хворих.

5. Уміти працювати в тісному контакті з лікарями інших спеціальностей та санітарно-епідеміологічною службою.

6. Уміти організовувати та проводити консультації хворих.

7. Уміти дотримуватися принципів медичної деонтології.

8. Уміти керувати роботою середнього медичного персоналу.

9. Уміти планувати роботу та проводити аналіз її результатів.

10. Уміти оформлювати медичну документацію.

11. Брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення.

12. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

II. Спеціальні навички/компетентності

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при анафілактичному шоці	C	2-6
2	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при септично-токсичному (септичному) шоці	C	2-6
3	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при гіпотонічному шоці	C	0-2
4	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності	C	2-6
5	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при гострій нирковій недостатності	C	2-6
6	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при гострій наднирковій недостатності	C	2-6
7	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при геморагічному синдромі: кишковій кровотечі, внутрішньовнутрішньо-судинному згортанні, недостатності місцевого гемостазу	C	2-6
8	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при пневмонії легень	C	2-6
9	Лікувати та надавати невідкладну допомогу при	C	2-6

10	ряку гортані		
10	шостувати та надавати невідкладну допомогу при ряку-набуханні головного мозку	C	2-6
11	шостувати та надавати невідкладну допомогу при рії серцевій недостатності	C	2-6
12	шостувати та надавати невідкладну допомогу при рії судинній недостатності	C	2-6
13	шостувати та надавати невідкладну допомогу при рії дихальній недостатності	C	2-6
14	шостувати та надавати невідкладну допомогу при и: печінковій, малярійній, мозковій, уремічній, етичній	B	5-10
15	шостувати та надавати невідкладну допомогу при рому внутрішньосудинному гемолізі	B	0-2
16	шостувати та надавати невідкладну допомогу при мному синдромі	B	2-6
17	шостувати та надавати невідкладну допомогу при отермічному синдромі	C	5-10
18	едення штучного дихання методом «рот у рот»	C	2-6
19	едення закритого масажу серця	C	2-6
20	едення конікотомії	B	0-2
21	ачення групи крові за системою ABO, резус- ори	C	2-4

Інка: *** – практична навичка виконується постійно (щодня) під час навчання лікаря-інтерна.

V. ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

Назва програми	Обсяг програми (кількість годин, симуляційне навчання, тощо)
Медицина невідкладних станів	60
Фтизіатрія	6
Епідеміологія	6
Військово-медична підготовка	12
Військово-спеціальна підготовка	24
Медичне право	6
Медична психологія	6

VI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції.

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання навичок на симуляційному обладнанні, технічному устаткуванні та на клінічних базах кафедри біля ліжка хворого. Опанування банком тестових завдань «КРОК 3» згідно теми заняття.

Семінарські заняття: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, обговорення запропонованих тем, демонстрація відповідних наочних засобів, підготовка доповідей.

VII. ЗАХОДИ З ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Заходи з оцінювання результатів проходження інтернатури проводяться відповідно до Положення про інтернатуру складаються з поточного, проміжного та підсумкового оцінювання (атестації).

Поточне оцінювання здійснюється керівниками груп лікарів-інтернів ЗВО шляхом контролю за рівнем оволодіння компетентностями, зазначеними у журналі (відомість) обліку відвідувань та успішності, яка є додатком до програми підготовки в інтернатурі.

Проміжне оцінювання здійснюється: профільною кафедрою ЗВО за результатами проходження освітньої та практичної частини програми підготовки в інтернатурі. Результати проміжного оцінювання фіксуються у журналі обліку відвідувань та успішності і враховуються під час підсумкового оцінювання.

Критерії проміжного оцінювання результатів проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі

Оцінювання	Критерії оцінювання
Зараховано	Інтерн добре володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Не зараховано	Інтерн недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні клінічної задачі, демонструє практичні навички з суттєвими помилками.

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікаря-спеціаліста» допускаються інтерни, які повністю виконали програму підготовки в інтернатурі.

Підсумкове оцінювання (атестація) включає в себе:

1. Ліцензований інтегрований іспит «Крок 3».
2. Іспит з оволодіння практичними навичками та співбесіда, що проводиться відповідно до програми спеціалізації.

Оцінювання результатів проходження інтернатури під час підсумкового контролю - іспит з оволодіння практичними навичками та співбесіда зі спеціальності

Оцінювання	Критерії оцінювання
Зараховано	Лікар-інтерн достатньо повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. Без суттєвих помилок відповідав на всі поставлені питання, повно обґрунтовував свою точку зору. Допустив незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички, виправлені за вказівкою викладача.
Не зараховано	Лікар-інтерн не виконав завдання екзаменаційного білету, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень

	володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. Не демонструє практичні навички.
--	---

VII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ РОБОЧА ПРОГРАМА, РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Законодавчі та нормативні акти розроблення програми

1. Конституція України
2. Закон України "Про освіту"
3. Закон України "Про вищу освіту"
4. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я"
5. Наказ МОЗ України № 1254 від 22.06.2021 р. "Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію"
6. Наказ МОЗ України № 805 від 13.05.2022 р. "Про внесення змін до наказу МОЗ України від 22 червня 2021 р. № 1254"
7. Наказ МОЗ України № 446 від 22.02.2019 р. "Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 293/33264 зі змінами (Наказ МОЗ № 74 від 19.01.2021 р. "Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України")
8. European Standards of Postgraduate Medical Specialist Training "Training Requirements for the Specialty of Infectious Diseases", European Board of Infectious Diseases, Bruxelles, 2018
9. Charter adopted by the Management Council of the UEMS "CHARTER on TRAINING of MEDICAL SPECIALISTS in the EUROPEAN COMMUNITY", October 1993
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ Міністерства освіти та науки України № 1254 від 01.10.2019 р.)
11. Указ президента України № 155/2019 від 20.04.2019 р. "Питання європейської та євроатлантичної інтеграції"
12. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників системи охорони здоров'я

Рекомендована література

1. *Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник* / Ф. С. Глумчер, Л. П. Чепкий, Л. В. Усенко та ін.; за ред. Ф. С. Глумчера. - 4-е вид. - К.: ВСВ "Медицина", 2021. - 360 с.
2. *Атлас інфекційних хвороб* / М. А. Андрейчин, В. С. Копча, С. О. Крамарьов та ін.; за ред. М. А. Андрейчина. - 3-тє вид., випр. і допов. - Львів: Магнолія, 2019. - 296 с.
3. *Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль: навч. посібник* / К. В. Юрко, В. М. Козько, Г. О. Соломенник. - Київ: ВСВ "Медицина", 2020. - 296 с.
4. *Епідеміологія: протиепідемічні заходи. Навчальний посібник* / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н. І. Ільїна, В. В. Ільїна та ін. // Вінниця: Нова Книга, 2020. - 288 с.
5. *Закон України № 1645-III від 06.04.2000 р. в редакції від 01.06.2012 р. "Про захист населення від інфекційних хвороб"*, зі змінами.
6. *Закон України № 5460-VI від 16.10.2012 р. "Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ"*, зі змінами.
7. *Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб.* / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред. Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапії, А. П. Волохи. - 3-є вид., переробл. і доповн. - К.: Медицина, 2022. - 336 с.
8. *Інфекційні хвороби: підручник* / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. - 3-є вид., переробл. і допов. - К.: ВСВ "Медицина", 2022. - 688 с.

8. *Інфекційні хвороби: підручник* / В. М. Козько, Г. О. Соломенник, К. В. Юрко та ін.; за ред. В. М. Козька. - К.: ВСВ "Медицина", 2019. - 312 с.
9. *Інфекційні хвороби: підручник* : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. - Львів: Магнолія, 2018. - Т. 1. - 718 с.; Т. 2. - 726 с.
10. *Інфекційні хвороби у дітей: підручник* / Л. І. Чернишова, А. П. Волоха, А. В. Бондаренко та ін.; за ред. Л. І. Чернишової. - 3-є вид., переробл. та доповн. - К.: ВСВ Медицина, 2021. - 1072 с.
11. *Клісові інфекції: сучасні клініко-епідеміологічні, діагностичні та терапевтичні аспекти: навч.-метод посібник для лікарів-інтернів та лікарів* / О. К. Дуда, Г. В. Бацюра, В. О. Бойко, Л. Ф. Матюха, Л. П. Коцюбайло. - Київ, Вид-во ТОВ "Майстер Книг", 2019. - 117 с.
12. *Лайм-бореліоз. Діагностичні критерії, лікування і профілактика: метод. рекомендації* / М. А. Андрейчин, В. С. Копча, М. І. Шкільна та ін. - Тернопіль: ТДМУ, 2019. - 52 с.
13. *Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид.: у 3 т. Т. 1* / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона; наук. ред. пер. В'ячеслав Ждан, Лілія Бабінець, Людмила Пасієшвілі, Валентина Величко, Наталія Михайловська. - К.: ВСВ "Медицина", 2020. - 258 с.
14. *Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид.: у 3 т. Т. 2* / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона; наук. ред. пер. Катерина Юрко, Василь Москалюк, Лариса Мороз та ін. - К.: ВСВ "Медицина", 2021. - 778 с.
15. *Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль: пер. 19-го англ. вид.: у 2 т. Т. 1* / за ред. Майкла Р. Барера, Вілла Ірвінга, Ендрю Свонна, Нелюн Перери; наук. ред. пер. Сергій Климнюк, Валерій Мінухін, Сергій Похил. - К.: ВСВ "Медицина", 2020. - 434 с.
16. *Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль: пер. 19-го англ. вид.: у 2 т. Т. 2* / за ред. Майкла Р. Барера, Вілла Ірвінга, Ендрю Свонна, Нелюн Перери; наук. ред. пер. Сергій Климнюк, Валерій Мінухін, Сергій Похил. - К.: ВСВ "Медицина", 2021. - 386 с.
17. *Медична паразитологія з ентомологією: навч. посібник* / В. М. Козько, В. В. М'ясоєдов, Г. О. Соломенник та ін.; за ред. В. М. Козька, В. В. М'ясоєдова. - 2-е вид., виправл. - Київ: ВСВ "Медицина", 2017. - 336 с.
18. *Мікотичні та протозойні інфекції, асоційовані з імуносупресією: навч. посібник* / Л. Р. Шостакович-Корецька, К. Ю. Литвин, М. С. Суремченко та ін. - К.: Видавничий дім Медкнига, 2018. - 132 с.
19. *Мікробіологія з основами імунології: підручник* / В. В. Данилейченко, Й. М. Федечко, О. П. Корнійчук, І. І. Солонинко; за ред. В. В. Данилейченка, Й. М. Федечка - 3-є вид. - Київ: ВСВ "Медицина", 2020. - 376 с.
20. *Невідкладна інфектологія: навч. посібник* / За ред. В. М. Козька. - 2-е вид., перероб. та доп. - Київ: ВСВ "Медицина", 2018. - 120 с.
21. *Основи імунології: функції та розлади імунної системи: посібник: пер. 6-го англ. вид.* / Абул К. Аббас, Ендрю Г. Ліхтман, Шив Піллай; наук. ред. пер. Валентина Чоп'як. - Київ: ВСВ "Медицина", 2020. - 328 с.
22. *Охорона праці в медичній галузі: підручник* / О. П. Яворовський, І. В. Сергета, Ю. О. Пауєтовський, В. І. Зенкіна та ін.; за заг. ред. акад. НАМНУ О. П. Яворовського. - К.: ВСВ "Медицина", 2021. - 488 с.
23. *Паліативно-хоспісна допомога: навч. посіб.* / В. С. Тарасюк, Г. Б. Кучанська. - 2-е вид. - К.: ВСВ "Медицина", 2021. - 328 с.
24. *Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб.* / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, І. В. Паламар та ін.; за ред. В. С. Тарасюка. - 4-е вид., стер. - К.: ВСВ "Медицина", 2021. - 504 с.
25. *Тропічні хвороби: навч. посіб.* / В. М. Козько, Г. О. Соломенник, К. В. Юрко. - К.: ВСВ "Медицина", 2019. - 384 с.

26. *Harrison's Principles of Internal Medicine*. - 19th Edition // DanLongo, AnthonyFauci, DennisKasper, StephenHauser. - McGraw-Hill, 2015.
27. *Surviving Sepsis Campaign: International Guidelines for Management of Sepsis* and: 2016 / A. Rhodes, L. E. Evans, W. Alhazzani [etal.] // *Intensive Care Med*. - 2017. - P. 1 - 74.
28. *Textbook: Mandell, Douglas, Principles and Practice of Infectious Diseases: 2-Volume Set* 9th Edition. Philadelphia, PA: Elsevier, 2020.

Електронні ресурси:

1. https://emedicine.medscape.com/infectious_diseases
2. <https://www.medscape.com/infectiousdiseases>
3. <https://www.webmd.com/a-to-z-guides/health-topics?pg=i>
4. <https://www.who.int/> (BOO3)
5. <https://guidelines.moz.gov.ua/>
6. <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions>
7. <https://www.uems.eu>
8. <https://www.britishinfection.org> (Британська асоціація з питань інфекцій)
9. <https://www.cdc.gov> (Центр контролю за захворюваннями, США)
10. <https://www.fitfortravel.nhs.uk> (Шотландський сайт з корисною інформацією для мандрівників)
11. <https://www.gov.uk/government/organisations/public-health-england> (Охорона здоров'я Ангії)
12. <https://www.idsociety.org> (інфекційні хвороби Америки; джерело загальної інформації про інфекційні хвороби, авторитетні практичні рекомендації)
13. <https://www.who.int/csr/don> (BOO3, корисні посилання щодо мандрівної медицини з оновленою інформацією про спалахи інфекцій, змін резистентності та вимог до вакцинації)
14. <https://www.ecdc.europa.eu/en> (ECDC, European Centre for Disease Prevention and Control)
15. <https://www.escmid.org/guidelines/publications/guidelines/> (ESCMID, The European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases)
16. <https://www.nice.org.uk/about/what-we-do/our-programmes/nice-guidance/nice-guidelines> (NICE, National Institute for Health and Care Excellence)